

Zuidelijke Rekenkamer

te Eindhoven

Rapport inzake de jaarrekening 2014

Inhoudsopgave

	Pagina
Accountantsrapport	
Algemeen	2
Resultaten	3
Jaarverslag	4
Jaarrekening	
Balans per 31 december 2014	24
Exploitatierekening over 2014	26
Grondslagen van waardering en resultaatbepaling	27
Toelichting op de balans per 31 december 2014	29
Toelichting op de exploitatierekening over 2014	32
Overige gegevens	35

Aan het bestuur van
Zuidelijke Rekenkamer
Keizersgracht 5
5611 GB Eindhoven

Eindhoven, 13 maart 2015
ref: 2762502/MBJ

Geacht bestuur,

Ingevolge uw opdracht hebben wij de bij dit rapport opgenomen jaarrekening over het boekjaar 2014 van uw onderneming gecontroleerd. De jaarrekening is opgesteld onder verantwoordelijkheid van het bestuur van de entiteit. Het is onze verantwoordelijkheid een controleverklaring inzake de jaarrekening te verstrekken. De jaarrekening is met het jaarverslag en de overige gegevens opgenomen in de bij deze rapportage opgenomen jaarstukken.

Algemeen

Resultaatbestemming

Resultaatbestemming 2013

Ingevolge de nieuwe gemeenschappelijke regeling Zuidelijke Rekenkamer Noord-Brabant en Limburg van 1 januari 2011 is het exploitatieresultaat 2013 aangemerkt als voorschot op de beschikbaar gestelde middelen 2014.

Voorstel resultaatbestemming 2014

Aan het bestuur van de Zuidelijke Rekenkamer zal worden voorgesteld, conform nieuwe wet- en regelgeving, een reserve aan te houden ter grootte van maximaal 5% van de jaarlijkse bijdrage. In 2014 bedraagt dit € 30.000. Daarnaast zal conform de gemeenschappelijke regeling, het overige resultaat ad € 8.949 aan worden gemerkt als voorschot op de beschikbaar gestelde middelen 2015. Dit bedrag heeft voor 50% (€ 4.475) betrekking op Provincie Limburg en voor 50% (€ 4.474) op Provincie Noord-Brabant. Dit voorstel is reeds in de jaarrekening verwerkt.

Resultaten

Bespreking van de resultaten

Zoals blijkt uit de exploitatierekening bedraagt het resultaat € 38.949 (2013: € 21.893). Teneinde inzicht te geven in de ontwikkeling van het resultaat over 2014 volgt hierna een overzicht gebaseerd op de exploitatierekening 2014 met ter vergelijking de exploitatierekening 2013. Bijdragen en kosten zijn hierbij uitgedrukt in een percentage van de bijdragen.

	2014		2013	
	€	%	€	%
Bijdragen provincies	600.000	100,0	600.000	100,0
Bureau	401.342	66,9	416.050	69,3
Overige kosten	160.309	26,7	162.057	27,0
Som der kosten	561.651	93,6	578.107	96,3
Resultaat	38.349	6,4	21.893	3,7
Financiële baten en lasten	600	0,1	-	-
Nettoresultaat	38.949	6,5	21.893	3,7

Tot het geven van nadere toelichtingen zijn wij gaarne bereid.

Hoogachtend,

BDO Audit & Assurance B.V.
namens deze,

w.g. S.C.P.W. Prudon RA MFSME

Verslag van werkzaamheden 2014

Inhoudsopgave

	Inleiding	6
1	Context werkzaamheden 2014	8
1.1	Wat willen we bereiken?	8
1.2	Wat zouden we daarvoor in 2014 doen en wat hebben we gedaan?	8
1.3	Wat mocht dat kosten in 2014 en wat zijn de gemaakte kosten?	9
2	Onderzoek en overige werkzaamheden 2014	11
2.1	In 2014 gepubliceerd onderzoek	11
2.1.1	Kwaliteit Natuurcompensatie provincie Noord-Brabant	11
2.1.2	De provincie Limburg als lerende organisatie	12
2.1.3	Duurzaam inkopen en aanbesteden provincie Limburg	14
2.1.4	Digitalisering en duurzame toegankelijkheid van informatie provincie Noord-Brabant	14
2.1.5	Schriftelijke vragenrecht Provinciale Staten	15
2.2	Lopend onderzoek per ultimo 2014	16
2.2.1	Beter Benutten Brabant	16
2.2.2	Evaluatiedocument Limburg en Noord-Brabant	16
2.3	Bespreking en besluitvorming naar aanleiding van onderzoek afgerond vóór 2014	17
2.3.1	Kwaliteit natuurcompensatie provincie Limburg (vervolgonderzoek)	17
2.3.2	Resultaten van het Innovatiefonds provincie Limburg	17
2.3.3	Toezicht op de archiefzorg provincie Limburg	17
2.3.4	Inzicht in resultaten subsidieregelingen provincie Noord-Brabant	18
2.3.5	Risicomanagement Stimuleringsmaatregel Woningbouwproductie provincie Noord-Brabant	18
2.3.6	Beheer en onderhoud Kunstwerken provincie Noord-Brabant	18
2.3.7	Besluitvormingsproces Essent provincie Noord-Brabant	18
2.3.8	Fondsvorming provincie Noord-Brabant	19
2.3.9	Strategisch informatiebeleid provincie Noord-Brabant	19
2.3.10	Registratie technische vragen PS Noord-Brabant	19
2.4	Overige werkzaamheden in 2014	20

2.4.1	Jaarverslag 2013	20
2.4.2	Onderzoeksprogramma 2015	20
2.4.3	Publicatie 'Ruimte voor provinciaal beleid'	20
3	Organisatie	21
3.1	Bestuur en bureau	21
3.2	Financiën	21
3.3	Programmaraad	22
3.4	Kennisuitwisseling	23
3.5	Publiciteit	23

Inleiding

De Zuidelijke Rekenkamer is de gemeenschappelijke rekenkamer van de provincies Noord-Brabant en Limburg. De rekenkamer vindt haar wettelijke basis in de Provinciewet. Ze is ingesteld door Provinciale Staten (PS) van beide provincies en heeft als wettelijke taak het onderzoeken van de doeltreffendheid, doelmatigheid en rechtmatigheid van het door het provinciebestuur gevoerde bestuur. Ze rapporteert primair aan PS.

De rekenkamer dient elk jaar een verslag van haar werkzaamheden en een jaarrekening met accountantsverslag over het voorgaande jaar vast te stellen.

Voorliggend jaarverslag 2014 bestaat uit twee delen.

In Deel 1 wordt in hoofdstuk 1 de context van de werkzaamheden in 2014 omschreven. In hoofdstuk 2 wordt gerapporteerd over de uitvoering van rekenkameronderzoeken, de provinciale bespreking en/of besluitvorming naar aanleiding van rekenkamerrapporten en overige werkzaamheden van de rekenkamer uit 2014. Hoofdstuk 3 gaat in op de organisatie van de rekenkamer en daarmee verband houdende zaken.

Deel 2 van het jaarverslag bevat de jaarrekening 2014.

Het verslag van werkzaamheden en de jaarrekening 2014 zijn op 25 februari 2015 vastgesteld door de Zuidelijke Rekenkamer.

drs. L. Markensteyn
voorzitter

drs. P.W.M. de Kroon
directeur-secretaris

1 Context werkzaamheden 2014

1.1 Wat willen we bereiken?

De rekenkamer wil een bijdrage leveren aan het verhogen van de kwaliteit en het lerend vermogen van de besturen van de provincies Noord-Brabant en Limburg.

De rekenkamer richt zich daarbij, aansluitend bij de omschrijving van goed openbaar bestuur zoals gehanteerd door de Verenigde Naties, in het bijzonder op het presteren en functioneren van het provinciaal bestuur. Voor het presteren betreft het de kenmerken vraaggericht, effectief (doeltreffend) en efficiënt (doelmatig) en voor het functioneren de kenmerken transparant en publieke verantwoording.

1.2 Wat zouden we daarvoor in 2014 doen en wat hebben we gedaan?

De rekenkamer voert onderzoeken uit, gericht op de doeltreffendheid, doelmatigheid en rechtmatigheid van het door de provincies Noord-Brabant en Limburg gevoerde bestuur.

In haar onderzoeksprogramma 2014 heeft de rekenkamer de werkzaamheden opgenomen die ze in 2014 wilde uitvoeren.¹

In tabel 1 wordt een overzicht gegeven van de geplande en gerealiseerde werkzaamheden in 2014.

---

¹ Het onderzoeksprogramma 2014 kan worden geraadpleegd op de website www.zuidelijkerekenkamer.nl.

Tabel 1

Geplande werkzaamheden 2014	Realisatie 2014
Kwaliteit natuurcompensatie provincie Noord-Brabant (vervolgonderzoek) ²	Gepubliceerd (doorloop uit 2013)
De provincie Limburg als lerende organisatie	Gepubliceerd
Duurzaam inkopen en aanbesteden provincie Limburg	Gepubliceerd
Digitalisering en duurzame toegankelijkheid van informatie provincie Noord-Brabant	Rapport vastgesteld Publicatie voorzien in januari 2015
Programma Beter Benutten Brabant	Concept Rapport van Bevindingen vastgesteld
Analyse Evaluaties 2011-2014 provincie Noord-Brabant	Onderzoek afgerond Publicatie voorzien na Statenverkiezingen maart 2015
Analyse Evaluaties 2011-2014 provincie Limburg	Onderzoek afgerond Publicatie voorzien na Statenverkiezingen maart 2015
Overige werkzaamheden:	
- Startnotities	Doorlopend
- Monitoring	Met name in periode na publicaties
- Nazorg afgeronde onderzoeken	Gepubliceerd
- Jaarverslag 2013	Gepubliceerd
- Onderzoeksprogramma 2015	Gepubliceerd
Extra werkzaamheden 2014	
Aanspreken en verbinden: een hedendaagse kijk op de lerende overheid	Gepubliceerd
Schriftelijke vragenrecht Provinciale Staten	Gepubliceerd

1.3 Wat mocht dat kosten in 2014 en wat zijn de gemaakte kosten?

Voor de uitvoering van het onderzoeksprogramma 2014 beschikte de rekenkamer over een budget van € 600.000. De gerealiseerde lasten bedragen € 561.000. In tabel 2 wordt inzicht gegeven in de geraamde en gerealiseerde lasten in de periode 2009 tot en met 2014. In de jaarrekening vindt u uitgebreide gegevens over de realisatie in 2014.

² Bij vervolgonderzoek brengt de rekenkamer onder meer de implementatie van de besluitvorming naar aanleiding van haar eerdere onderzoek in beeld.

Tabel 2

Lasten in €	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Geraamd	615.000	653.000 ³	600.000	600.000	600.000	600.000
Gerealiseerd (afgerond)	599.000	634.000	548.000	561.000	578.000	562.000
Gerealiseerd (% van geraamd)	97 %	97 %	91 %	94 %	96%	94 %

---

³ In 2010 was het oorspronkelijk budget € 627.000. Daarnaast € 26.000 als gedeeltelijke financiering voor een extra verzoekonderzoek van PS Limburg.

2 Onderzoek en overige werkzaamheden 2014

Dit hoofdstuk bevat een overzicht van de onderzoeken die de rekenkamer in het verslagjaar heeft gepubliceerd en de stand van zaken met betrekking tot lopend onderzoek. Ook wordt voor deze en eerder gepubliceerde onderzoeken stilgestaan bij de manier waarop het provinciaal bestuur met de uitkomsten van het onderzoek is omgegaan.

Op deze manier ontstaat inzicht in de formele besluitvorming binnen de provincie naar aanleiding van rekenkamerrapporten op de verschillende onderwerpen en beleidsterreinen.

2.1 In 2014 gepubliceerd onderzoek

2.1.1 Kwaliteit Natuurcompensatie provincie Noord-Brabant

Op 23 mei 2014 heeft de rekenkamer het rapport *Kwaliteit Natuurcompensatie provincie Noord-Brabant* (vervolgonderzoek) aan PS aangeboden.

Met het onderzoek stelde de rekenkamer zich ten doel om een actueel inzicht te verschaffen in de mate waarin de provincie Noord-Brabant erin slaagt te waarborgen dat op een juiste wijze uitvoering wordt gegeven aan de compensatie-eis. Daarnaast wilde de rekenkamer inzicht geven in hoeverre GS de opdracht van PS naar aanleiding van het eerdere rekenkameronderzoek uit 2009 hebben uitgevoerd.

Aanbevelingen aan GS

- 1 Compensatiemaatregelen: vastlegging en waarborg voor realisatie
  - Besteed bij het toezicht op de kwaliteit van de natuurcompensatieplannen/overeenkomsten meer aandacht aan duidelijkheid over de te compenseren oppervlakte, de onderbouwing daarvan, het kaartmateriaal, de afspraken over de daadwerkelijke uitvoering van het beheer en wie het beheer gaat uitvoeren.
  - Zorg voor een waarborg voor realisatie als de gemeente initiatiefnemer is.
- 2 Veldcontroles
  - Zorg bij uitbesteding van de veldcontroles aan derden voor een dusdanige regie op het proces dat de kwaliteit van de controles geborgd is.
  - Zorg ervoor dat de veldcontroles tijdig plaatsvinden.
  - Treed krachtiger (sneller en strenger) op als compensatiemaatregelen niet voldoende blijken te zijn uitgevoerd.

3 Dossiervorming en informatie-uitwisseling

- Neem in het dossier altijd de natuurcompensatieovereenkomst en informatie op over de bevindingen van de uitgevoerde veldcontroles en de contacten met de gemeenten naar aanleiding van de monitoring en veldcontroles.
- Zorg ervoor dat het publiek informatiepunt, zoals aangekondigd, nu daadwerkelijk gerealiseerd wordt.
- Leg vast wanneer PS geïnformeerd zullen worden over de stand van zaken van de natuurcompensatieprojecten.

Provinciale bespreking en besluitvorming naar aanleiding van rapport

Na aanbidding van het rapport aan de voorzitter van de Statencommissie Ecologie en Ruimte (ER) heeft de rekenkamer op 23 mei een presentatie over het onderzoek verzorgd tijdens een beeldvormende commissiebijeenkomst. Op 4 juni heeft de rekenkamer vervolgens schriftelijke vragen van leden van PS beantwoord, waarna het rapport op 6 juni behandeld werd in de commissie ER. De meerderheid van de commissie stelde zich op het standpunt dat zij GS opdracht wilden geven om de aanbevelingen van de rekenkamer over te nemen en uit te voeren. Een uitzondering werd gemaakt voor de aanbeveling van de rekenkamer over het vastleggen van afspraken met gemeenten. Een statenvoorstel met deze strekking werd op 4 juli unaniem door PS aangenomen. Een motie van de Partij voor de Dieren die GS opriep om een plan van aanpak op te stellen en pleitte voor een nieuw onderzoek van de rekenkamer in 2019, werd verworpen.

2.1.2 De provincie Limburg als lerende organisatie

Het rapport *De provincie Limburg als lerende organisatie* is op 21 augustus aan PS aangeboden.

De rekenkamer heeft het onderzoek op verzoek van de Controlecommissie uitgevoerd. Met het onderzoek stelde de rekenkamer zich ten doel om te beoordelen in hoeverre binnen de provincie Limburg sprake is van een lerende organisatie en op welke wijze hier vorm en inhoud aan wordt gegeven.

Als bijlage bij haar onderzoeksrapport publiceerde de rekenkamer een uitgebreid verslag van het gesprek dat zij voerde met professor dr. M.J.W. (Mark) van Twist. Het verslag werd gepubliceerd onder de titel: *Aanspreken en verbinden: een hedendaagse kijk op de lerende overheid*

Aanbevelingen aan GS

- bij de evaluatie van projecten en programma's systematisch aandacht te besteden aan de lessen die hieruit getrokken kunnen worden voor het provinciaal beleid, ook buiten de scope van het onderzochte project of programma;

- binnen de organisatie een forum in te richten en te onderhouden waar eerdere ervaringen en op basis daarvan getrokken lessen worden vastgelegd en te stimuleren dat hier binnen de organisatie actief gebruik van wordt gemaakt bij de inrichting en wijziging van provinciale projecten en programma's;
- bij de start van provinciale programma's in ieder geval aan te geven op welke wijze lessen zijn getrokken uit eerdere ervaringen (ook buiten het blikveld van het programma in kwestie) en daarbij zoveel mogelijk ook netwerkpartners te betrekken en (op den duur) ook andere relevante kennis en ervaringen uit de samenleving;
- om consequent te (blijven) werken aan het creëren en in stand houden van een cultuur waarin het leveren van kritiek en het erkennen van fouten in de richting van collega's, ambtelijk leidinggevenden en bestuurders laagdrempelig is;
- dat Gedeputeerde Staten een vorm vinden om zich met regelmaat te verantwoorden over de wijze waarop de provincie zich een lerende organisatie betoont en welke stappen zij daartoe hebben gezet en nog gaan zetten.

Aanbevelingen aan PS

- om ook zelf systematisch lessen te trekken uit de wijze waarop zij hun kaderstellende en controlerende rol invullen en hun werkprocessen daarop in te richten;
- zich te vergewissen van de voortgang die de provinciale organisatie op dit punt maakt.

Provinciale bespreking en besluitvorming naar aanleiding van rapport

Op 15 oktober beantwoordde de rekenkamer schriftelijke vragen van leden van PS naar aanleiding van het rapport. De Statencommissie Ruimte, Infrastructuur en Financiën (RIF) besprak het rapport vervolgens in een oordeelvormende vergadering op 20 november. Naar aanleiding van deze bespreking werd een gewijzigd statenvoorstel geformuleerd, ter behandeling in de commissievergadering van 9 januari 2015. In dit voorstel zijn ook de toezeggingen van de gedeputeerde tijdens de bespreking op 20 november verwerkt.

Zoals blijkt uit het voorstel worden GS en PS opgeroepen om de aan hen gerichte aanbevelingen van de rekenkamer in te vullen/uit te voeren. Alleen bij de derde aanbeveling aan GS is het betrekken van netwerkpartners en relevante kennis en ervaring uit de samenleving achterwege gelaten.

Daarnaast dragen PS zichzelf op om de aan hen gerichte aanbevelingen op te nemen in het overdrachtsdocument met het oog op de nieuwe Statenperiode.

Naar aanleiding van het rekenkamerrapport heeft professor Mark van Twist op verzoek van de ambtelijke leiding op 16 oktober een inleiding verzorgd over de lerende organisatie voor deelnemers aan het Management Development Traject van de ambtelijke organisatie.

2.1.3 Duurzaam inkopen en aanbesteden provincie Limburg

Op 8 oktober heeft de rekenkamer de onderzoeksbrief *Duurzaam inkopen en aanbesteden provincie Limburg* gepubliceerd. Met het onderzoek dat aan de brief ten grondslag ligt, wilde de rekenkamer inzicht krijgen in de stand van zaken met betrekking tot de kwaliteit van het duurzaam inkoopbeleid van de provincie Limburg en de uitvoering (resultaten) daarvan.

Provinciale bespreking en besluitvorming naar aanleiding van rapport

Op 20 november besprak de Statencommissie RIF de onderzoeksbrief. De commissie stemde in met een statenvoorstel waarin GS, in lijn met de door de rekenkamer geformuleerde aandachtspunten, worden opgeroepen om hen te informeren over de resultaten van het duurzaam inkoopbeleid sinds 2009, alsmede de resultaten van de monitor 'Duurzaam Inkopen' uit 2010 en over de financiële kaders, verantwoordelijkheidsverdeling, toezicht en verantwoording met betrekking tot het Shared Service Center Zuid-Limburg. Daarnaast werden GS opgeroepen om naar aanleiding van de verstrekte informatie met voorstellen voor verbeterpunten te komen. In de PS-vergadering van 12 december werd het voorstel zonder verdere beraadslaging met algemene stemmen aangenomen.

2.1.4 Digitalisering en duurzame toegankelijkheid van informatie provincie Noord-Brabant

Op 19 december heeft de rekenkamer het rapport *Digitalisering en duurzame toegankelijkheid van informatie provincie Noord-Brabant* vastgesteld. Met het onderzoek wilde de rekenkamer inzicht geven in de wijze waarop de provincie de risico's van digitaal werken voor de archivering van informatie heeft ingeperkt. De rekenkamer heeft het rapport op 6 januari 2015 aan PS aangeboden. Op 30 januari begint de behandeling met een beeldvormende bijeenkomst van de commissie voor Economische Zaken en Bestuur (EZB). De rekenkamer geeft in die vergadering een toelichting op het rapport.

Aanbevelingen aan PS

- Stel een i-Visie op informatiebeleid en -beheer vast. Zorg ervoor dat deze gebaseerd is op een analyse van ongestructureerde informatie (documenten, uitwisselingen op informatieplatforms en uitingen op social media) en gestructureerde informatie (zoals binnen SAP en systemen met databestanden).
- Verzoek GS om te rapporteren over de wijze waarop de i-Visie wordt geoperationaliseerd, zodat PS kunnen vaststellen dat de i-Visie sturend is voor het informatiebeheer en dat dit voldoet aan de wettelijke eisen.
- Verzoek GS om te rapporteren over de wijze waarop wordt vastgesteld dat de risico's op onvindbaarheid van informatie als gevolg van metadatering door behandelend medewerkers zijn geminimaliseerd.

Aanbevelingen aan GS

- Leidt van de i-Visie een bedrijfsarchitectuur af die de verschillende aspecten (proces, informatie, keten) omvat en zet deze in als stuurmiddel.
- Werk de i-Visie uit voor het beheer op de informatie in ketenprocessen en stuur daarbij op operationele (geautomatiseerde) informatie-uitwisseling met ketenpartners (RUD's, etc.).
- Beleg de verantwoordelijkheid voor het opstellen van de I-Visie en bedrijfsarchitectuur op directieniveau (CIO).
- Neem maatregelen om de reconstrueerbaarheid van alle activiteiten te waarborgen.
- Waarborg de toegankelijkheid en vindbaarheid van informatie die gevraagd wordt vanuit een algemene context, waarbij zaak en/of proces onbekend zijn.
- Zorg voor monitoring en controle tijdens de implementatiefase van 'technische basis op orde', Digitaal Werken, Zaakgericht Werken en de heroriëntatie van taken van DIV.
- Zet bij de invoering van Zaakgericht Werken een pas op de plaats in het proces van vernietiging van inkomende papieren documenten.

2.1.5 Schriftelijke vragenrecht Provinciale Staten

Op 26 november heeft de rekenkamer een achtergronddocument *Schriftelijke vragenrecht Provinciale Staten* aangeboden aan de leden van de Programmaraad. Het document is vervolgens verspreid onder de leden van PS, GS en ambtelijke organisatie van de provincies Limburg en Noord-Brabant. Het document is een samenvatting en bewerking van een master thesis die in het kader van een stage-opdracht van de rekenkamer is geschreven.

De stage-opdracht bestond uit verschillende onderdelen: een inventarisatie van het feitelijk gebruik van schriftelijke vragen door leden van PS; een inhoudelijke analyse van de gestelde vragen; een onderzoek naar de ervaringen van leden van PS, griffie en vertegenwoordigers van de ambtelijke organisatie met de toepassing van het instrument.

Voor een doeltreffende inzet van het schriftelijke vragenrecht is het volgens de rekenkamer goed om periodiek afspraken te maken tussen PS en GS over de toepassing van de verschillende instrumenten waarover PS beschikken. Het achtergronddocument bevat aandachtspunten die kunnen worden betrokken bij deze afspraken.

2.2 Lopend onderzoek per ultimo 2014

2.2.1 Beter Benutten Brabant

Aansluitend bij het landelijke programma Beter Benutten omvat het programma Beter Benutten Brabant innovatieve maatregelen die het Rijk, de regionale overheden, waaronder de provincie Noord-Brabant en het bedrijfsleven, samen willen realiseren in de drukste regio's van Brabant om de bereikbaarheid te verbeteren. Het gaat om het beter benutten van de bestaande infrastructuur.

Doel van het onderzoek van de rekenkamer is om inzicht te krijgen in de stand van zaken, achtergrond, verantwoordelijkheidsverdeling en financiering van de maatregelen (prestaties) in het kader van het programma Beter Benutten Brabant, de mate waarin dit overeenkomt met hoe het op landelijk en regionaal niveau is bedacht (opgezet) en de informatievoorziening daarover.

Tegelijk met het onderzoek door de Zuidelijke Rekenkamer voert de Algemene Rekenkamer onderzoek uit naar de wijze waarop de rijksoverheid de taken in het kader van Beter Benutten uitvoert.

Aan het einde van het verslagjaar heeft de rekenkamer het concept Rapport van bevindingen voor de provincie Noord-Brabant vastgesteld en in januari 2015 aan de provincie aangeboden voor ambtelijk commentaar.

2.2.2 Evaluatiedocument Limburg en Noord-Brabant

Op 18 maart 2015 zijn er verkiezingen voor Provinciale Staten, waarna er een nieuwe bestuursperiode aanvangt. Ter ondersteuning van de kaderstellende en controlerende rol van de leden die na 18 maart zitting nemen in PS, achtte de rekenkamer het relevant om terug te blikken op de afgelopen bestuursperiode. Met name beschouwt de rekenkamer in dat verband van belang welke onderwerpen aan de orde zijn gekomen in evaluaties en welke lessen daaruit zijn getrokken. De rekenkamer heeft daartoe alle evaluaties bestudeerd die in de periode 2011-2015 in de Statencommissies van Limburg en Noord-Brabant zijn geagendeerd. Van deze evaluaties heeft de rekenkamer een overzicht van aandachtspunten samengesteld en is vervolgens nagegaan welke rode draad uit het overzicht met aandachtspunten kan worden afgeleid.

Het onderzoek is in het verslagjaar afgerond. De rapporten zijn op 13 januari 2015 door de rekenkamer vastgesteld. Publicatie vindt plaats na de provinciale verkiezingen van 18 maart 2015.

2.3 Bespreking en besluitvorming naar aanleiding van onderzoek afgerond vóór 2014

Hieronder volgen voorbeelden van besprekingen en besluitvorming door PS naar aanleiding van eerdere onderzoeken van de rekenkamer.

2.3.1 Kwaliteit natuurcompensatie provincie Limburg (vervolgonderzoek)

De rekenkamer heeft het rapport *Kwaliteit natuurcompensatie provincie Limburg (vervolgonderzoek)* op 1 november 2013 aan PS aangeboden. Het rapport is besproken in de vergadering van de Statencommissie RIF van 10 januari 2014, waarbij ook een stappenplan van GS inzake verbetering uitvoering natuurcompensatie werd behandeld. De commissie schaarde zich achter een statenvoorstel waarin de aanbevelingen van de rekenkamer werden overgenomen. Het statenvoorstel werd vervolgens in de PS-vergadering van 7 februari 2014, zonder stemming en zonder beraad, algemeen aanvaard.

2.3.2 Resultaten van het Innovatiefonds provincie Limburg

De rekenkamer heeft het rapport *Resultaten van het Innovatiefonds provincie Limburg* op 5 december 2013 aan PS aangeboden. Op 17 januari 2014 heeft de rekenkamer in een beeldvormende vergadering van de Statencommissie Economie, Bestuur en Duurzaamheid (EBD) een toelichting op het onderzoek verzorgd en technische vragen naar aanleiding van het rapport beantwoord. Op 18 februari wijdde de commissie een inhoudelijke bespreking aan het rapport. PS schaalden zich vervolgens op 28 maart unaniem achter het voorstel om zich, in het verlengde van het rekenkamerrapport, opnieuw te beraden over de inzet van een instrument om het bedrijfsleven risicovol te ondersteunen. PS droegen GS op om een voorstel daartoe te doen aan PS, waarbij sleutelbegrippen nader dienden te worden gedefinieerd en de kaderstelling en controle door PS verbeterd.

2.3.3 Toezicht op de archiefzorg provincie Limburg

De rekenkamer heeft de onderzoeksbrief *Toezicht op archiefzorg provincie Limburg* op 5 december 2013 aan PS aangeboden. De onderzoeksbrief is besproken in de vergadering van de Statencommissie Cultuur, Welzijn en Leefbaarheid (CWL) van 24 januari 2014. Tijdens deze vergadering zegde de verantwoordelijk gedeputeerde aan PS een overzicht toe over de mate waarin gemeenten zich aan de afspraak hebben gehouden om uiterlijk 1 april verslagen van de gemeenteraad bij de provincie in te dienen over de uitvoering van het horizontaal toezicht archieven. In hun vergadering van 7 februari hebben PS

unaniem een statenvoorstel aangenomen, waarin de aanbevelingen worden overgenomen die de rekenkamer in haar onderzoekbrief formuleerde.

2.3.4 Inzicht in resultaten subsidieregelingen provincie Noord-Brabant

De rekenkamer heeft het rapport Inzicht in resultaten subsidieregelingen provincie Noord-Brabant op 6 december 2013 aan PS aangeboden. Het rapport is besproken in de Statencommissie EZB van 17 januari 2014.

Op 7 februari namen PS unaniem een statenvoorstel aan waarin de aanbevelingen van de rekenkamer werden overgenomen.

2.3.5 Risicomanagement Stimuleringsmaatregel Woningbouwproductie provincie Noord-Brabant

De rekenkamer heeft het rapport Risicomanagement Stimuleringsmaatregel Woningbouwproductie provincie Noord-Brabant op 20 september 2013 aan PS aangeboden.

Op verzoek van de ambtelijke organisatie heeft de rekenkamer in maart 2014 een concept beleidsnota inzake risicomanagement en weerstandsvermogen van commentaar voorzien. GS hadden tot deze nota opdracht geven mede naar aanleiding van het rekenkamerrapport. Op 3 juni 2014 hebben GS de beleidsnota vastgesteld. PS worden in de toekomst expliciet geïnformeerd over risico's bij belangrijke PS-voorstellen. Ook zal voortaan jaarlijks met de rekeningcommissie worden gesproken over de uitvoering van het risicomanagement.

2.3.6 Beheer en onderhoud Kunstwerken provincie Noord-Brabant

De rekenkamer heeft het rapport *Beheer en onderhoud Kunstwerken provincie Noord-Brabant* op 16 november 2012 aan PS aangeboden.

Op 13 mei 2014 hebben GS een beheerplan Kunstwerken 2015-2019 vastgesteld. Het beheerplan vloeit voort uit een opdracht van PS naar aanleiding van het rekenkamerrapport. Het beheerplan bevat onderhoudsmaatregelen, een planning voor het uitvoeren van de maatregelen, een kostenraming en een inspectieregime.

2.3.7 Besluitvormingsproces Essent provincie Noord-Brabant

De rekenkamer heeft het rapport Besluitvormingsproces Essent provincie Noord-Brabant op 18 november 2010 aan PS aangeboden.

Op 12 december 2014 hebben PS de nota Samenwerkingsrelaties en Verbonden Partijen vastgesteld. De nota is een samenvoeging en actualisatie van de Code Sturing in Samenwerkingsrelaties en de nota Deelnemingen. In de nota wordt, onder

verwijzing naar de aanbevelingen van de rekenkamer in het Essentrapport, ingegaan op de wijze waarop gehandeld moet worden bij afstoting of beëindiging van deelnemingen. Ook is in de nota vastgelegd dat bij majeure operaties vooraf een procesarchitectuur dient te worden opgesteld. De rekenkamer had bij het onderzoek naar het besluitvormingsproces Essent geconstateerd dat het hieraan had ontbroken.

2.3.8 Fondsvorming provincie Noord-Brabant

De rekenkamerbrief *Fondsvorming provincie Noord-Brabant* werd op 2013 aan PS aangeboden.

Zoals hiervoor aangegeven, hebben PS op 12 december 2012 de nota *Samenwerkingsrelaties en Verbonden Partijen* vastgesteld. De nota bevat vormvereisten voor het aangaan van een Verbonden Partij die zijn afgeleid van de rekenkamerbrief *Fondsvorming*. Ook worden in de nota de aandachtspunten aangehaald die de rekenkamer formuleerde voor de kaderstellende en controlerende rol van PS.

2.3.9 Strategisch informatiebeleid provincie Noord-Brabant

De rekenkamer heeft het rapport *Strategisch informatiebeleid provincie Noord-Brabant* op 2 maart 2012 aan PS aangeboden.

Op 31 oktober 2014 werd de tussentijdse beleidsevaluatie Kadernota ICT-beleid 2013-2015 gepubliceerd. In de evaluatie wordt onder meer ingegaan op de aanbevelingen die de rekenkamer naar aanleiding van haar onderzoek heeft geformuleerd. Deze aanbevelingen hadden betrekking op: het opstellen van een strategische visie, het invullen van een programmatische aanpak van de ambities, het verankeren van de CIO-rol op directieniveau, de vormgeving van intern risicomanagement en het uitvoeren van beleidsevaluaties.

2.3.10 Registratie technische vragen PS Noord-Brabant

Op 7 mei heeft de rekenkamer op verzoek een advies uitgebracht aan de archiefinspecteur en provinciearchivaris Noord-Brabant over de wenselijkheid om een registratie bij te houden van technische vragen die door leden van PS aan GS worden gesteld. Op 5 juni ontving de rekenkamer de mededeling dat de provincie de zienswijze van de rekenkamer overneemt en concludeert dat registratie en archivering van technische vragen verplicht moeten zijn.

2.4 Overige werkzaamheden in 2014

2.4.1 Jaarverslag 2013

Op 26 maart 2014 heeft de rekenkamer het concept Jaarverslag 2013 besproken met de Programmaraad en vervolgens vastgesteld. Het Jaarverslag bestaat uit het Verslag van werkzaamheden en de Jaarrekening.

Na vaststelling is het Jaarverslag aangeboden aan PS van Limburg en Noord-Brabant en het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.

2.4.2 Onderzoeksprogramma 2015

Op 16 december 2014 heeft de rekenkamer haar *Onderzoeksprogramma 2015*, na bespreking in de Programmaraad van 26 november, vastgesteld.

Het programma is op 17 december aan PS en GS van beide provincies aangeboden.

2.4.3 Publicatie 'Ruimte voor provinciaal beleid'

In het verslagjaar hebben een bestuurder en verschillende onderzoekers van de provinciale rekenkamers een bijdrage geleverd ten behoeve van een publicatie waarin aspecten van 10 jaar rekenkamerwerk aan de orde worden gesteld.

Ook de directeur-secretaris van de Zuidelijke Rekenkamer heeft op persoonlijke titel een bijdrage geleverd. De bundel *Ruimte voor provinciaal beleid* verschijnt in januari 2015.

3 Organisatie

3.1 Bestuur en bureau

De rekenkamer heeft een collegiaal bestuur bestaande uit drie leden. Aan het eind van het verslagjaar bestond het bestuur uit: de heer L. Markensteyn (voorzitter), mevrouw Th.O.J. Lucardie en de heer M.J.M. Vermeulen. Zij zijn benoemd door PS van de deelnemende provincies.

In het verslagjaar trad de heer Vermeulen aan als opvolger van de heer J.C. van Dalen. De heer Vermeulen werd in de vergadering van PS Limburg van 7 februari 2014 beëdigd.

Conform het rooster van aftreden trad ook mevrouw Th.O.J. Lucardie per 1 januari 2015 terug als bestuurslid. In het verslagjaar werd een procedure opgestart om deze vacature te vervullen. De selectiecommissie, bestaande uit leden van de Programmaraad van de rekenkamer, kwam tot een unanieme voordracht van mevrouw P.J.L. Verbugt. Deze voordracht werd door PS van beide provincies overgenomen. In de vergadering van PS Noord-Brabant van 12 december 2014 werd mevrouw Verbugt als nieuw bestuurslid beëdigd.

Voor de uitvoering van haar werkzaamheden beschikt de rekenkamer over een eigen bureau.

Het bureau heeft een formatie van vijf personen, met in 2014 gemiddeld 4,2 fte en de volgende samenstelling:

- mevrouw P.J.S. van Gelder (managementassistente).
- de heer P.W.M. de Kroon (directeur, tevens secretaris van het bestuur);
- mevrouw A.G.M. Matheeuwsen (senior-onderzoeker);
- mevrouw A. Mengde - van der Wal (senior-onderzoeker);
- mevrouw F. I. van der Wal (onderzoeker);

3.2 Financiën

PS van de provincies Noord-Brabant en Limburg stellen de rekenkamer de nodige middelen ter beschikking voor een goede uitvoering van haar taak. Beide provincies nemen ieder voor de helft deel in de bekostiging van de rekenkamer.

Voor 2014 is een bedrag van € 600.000 aan de rekenkamer ter beschikking gesteld.

De jaarrekening 2013 en begroting 2015 van de rekenkamer heeft het bestuur op respectievelijk 26 maart en 1 juli 2014 vastgesteld. De begroting is, evenals de jaarrekening, aangeboden aan het ministerie van BZK en aan PS van de beide provincies.

Op 16 september 2014 ontving de rekenkamer een brief van het ministerie van BZK met de bevestiging dat de begroting 2015 van de rekenkamer in evenwicht is en dat voldaan is aan de termijn voor vaststelling en inzending. Hierdoor kan voor het begrotingsjaar 2015 worden volstaan met de repressieve toezichtvorm. De minister stelde in zijn brief verder vast dat eerdere opmerkingen van het ministerie op een adequate manier door de rekenkamer in de begroting waren verwerkt.

Op 4 juli 2014 namen PS van Limburg en Noord-Brabant een statenvoorstel aan, inhoudende een wijziging in de gemeenschappelijke regeling Zuidelijke Rekenkamer. Op grond van de wijziging is het de rekenkamer voortaan toegestaan om ten behoeve van de uitoefening van haar taak te beschikken over een bedrijfsreserve van maximaal 5 % van de jaarlijkse bijdrage. De reserve van 5 % dient als financiële buffer om fluctuaties op te kunnen vangen en de continuïteit van de onderzoeksprogramma's te garanderen.

3.3 Programmaraad

De rekenkamer kent een Programmaraad, die adviseert over het door de rekenkamer voorgenomen onderzoeksprogramma en desgewenst als klankbord fungeert voor het bestuur. Via de Programmaraad hebben PS van de deelnemende provincies tevens de mogelijkheid om onderwerpen voor onderzoek voor te dragen. De rekenkamer bepaalt echter zelf welke onderzoeken feitelijk worden uitgevoerd. De Programmaraad bestaat uit drie leden van PS per deelnemende provincie.

Aan het eind van het verslagjaar bestond de Programmaraad uit de leden van PS van Noord-Brabant: mevrouw W.M.A. Arts, de heer A.A.G.W. Mulders, mevrouw H.I. Roijackers en de leden van PS van Limburg: de heer J.G.G. Bosch, de heer E.H.J. Bus en de heer H.J.H. Mackus. In de loop van het jaar trad de heer Mulders aan als opvolger van mevrouw J.C.R. Keijzers-Verschelling. Hetzelfde geldt voor mevrouw Roijackers als opvolgster van mevrouw P.M. Brunklaus.

De Programmaraad kwam in het verslagjaar tweemaal bijeen. Tijdens de vergadering van 26 maart 2014 werd het concept jaarverslag 2013 besproken. Ook werd stilgestaan bij de aanpak van voor 2014 geplande onderzoeken. Tijdens de vergadering van 26 november voorzag de Programmaraad het concept onderzoeksprogramma 2015 van commentaar.

Ook werd met de Programmaraad teruggeblikt op de wervings- en selectieprocedure voor een nieuw bestuurslid van de rekenkamer en de inrichting van een tweede procedure, gericht op het vervullen van de vacature per 1 januari 2015.

3.4 Kennisuitwisseling

Alle vijf de provinciale rekenkamers maken deel uit van de Kring van provinciale rekenkamers, opgericht binnen de Nederlandse Vereniging van Rekenkamers en Rekenkamercommissies (NVRK).

Naast de Zuidelijke Rekenkamer zijn dat: de Noordelijke Rekenkamer (Drenthe, Fryslân, Groningen), de Rekenkamer Oost-Nederland (Gelderland, Overijssel), de Randstedelijke Rekenkamer (Flevoland, Noord-Holland, Utrecht, Zuid-Holland) en de Rekenkamer Zeeland.

Doel van de Kring is de onderlinge afstemming en uitwisseling van kennis. Afstemming vindt plaats rond thema's als: positionering van de provinciale rekenkamers; onderzoek, opleiding en training (kwaliteitskring); bedrijfsvoering. De Kring van provinciale rekenkamers zoekt op onderdelen aansluiting bij activiteiten van andere rekenkamers, waaronder de Algemene Rekenkamer. In het verslagjaar werden verscheidene bijeenkomsten in het kader van de Kring belegd en door vertegenwoordigers van bestuur en bureau van de Zuidelijke Rekenkamer bijgewoond.

3.5 Publiciteit

De rekenkamer legt publiekelijk verantwoording af over haar onderzoeksactiviteiten. Haar rapporten zijn na aanbidding aan PS openbaar. Ook in 2014 heeft de rekenkamer de publicatie van haar rapporten begeleid met persberichten en heeft zij desgewenst een toelichting gegeven op haar onderzoeken tegenover de provinciale organisatie en de media.

Op de website van de rekenkamer worden alle onderzoeken, startnotities, onderzoeksprogramma's, jaarverslagen en de door de rekenkamer uitgebrachte persberichten weergegeven. Ook bevat de website relevante links.

Balans per 31 december 2014

(na voorstel resultaatbestemming)

	<u>31-12-2014</u>		<u>31-12-2013</u>	
	€	€	€	€
ACTIVA				
Vlottende activa				
Vorderingen				
Overige vorderingen en overlopende activa		28.753		25.631
Liquide middelen		165.481		-
Totaal		<u>194.234</u>		<u>25.631</u>

	<u>31-12-2014</u>		<u>31-12-2013</u>	
	€	€	€	€
PASSIVA				
Eigen vermogen				
Algemene reserve		30.000		-
Kortlopende schulden				
Overige schulden en overlopende passiva		164.234		25.631
Totaal		<u>194.234</u>		<u>25.631</u>

Exploitatierkening over 2014

	<u>2014</u>		<u>2013</u>	
	€	€	€	€
Bijdragen provincies		600.000		600.000
Bureau	401.342		416.050	
Overige kosten	160.309		162.057	
Som der kosten		<u>561.651</u>		<u>578.107</u>
Resultaat		38.349		21.893
Rentebaten en soortgelijke opbrengsten		600		-
Nettoresultaat		<u>38.949</u>		<u>21.893</u>

Grondslagen van waardering en resultaatbepaling

Algemeen

De jaarrekening is opgesteld volgens de van toepassing zijnde wet- en regelgeving, besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten.

Vergelijkende cijfers

De cijfers voor 2013 zijn, waar nodig, geherrubriceerd teneinde vergelijkbaarheid met 2014 mogelijk te maken.

Activiteiten

De Zuidelijke Rekenkamer onderzoekt de doeltreffendheid, de doelmatigheid en de rechtmatigheid van het gevoerde bestuur van de provincies Noord-Brabant en Limburg.

Schattingen

De opstelling van de jaarrekening vereist dat het management oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen, en van baten en lasten. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien en in toekomstige perioden waarvoor de herziening gevolgen heeft.

Grondslagen voor waardering van activa en passiva

Algemeen

De algemene grondslag voor de waardering van de activa en passiva is de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Voor zover niet anders vermeld, worden activa en passiva opgenomen voor de nominale waarde.

Vorderingen

De vorderingen worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. Deze is gelijk aan de nominale waarde onder aftrek van de noodzakelijk geachte voorzieningen voor het risico van oninbaarheid. Deze voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van de vorderingen.

Liquide middelen

De liquide middelen staan, voor zover niet anders vermeld, ter vrije beschikking van de vennootschap.

Kortlopende schulden

De kortlopende schulden worden gewaardeerd op de nominale waarde en hebben een maximale looptijd van één jaar.

Grondslagen voor de resultaatbepaling

Algemeen

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de bijdragen en alle hiermee verbonden, aan het verslagjaar toe te rekenen kosten. De kosten worden bepaald met inachtneming van de hiervoor vermelde waarderinggrondslagen.

Resultaten worden verantwoord in het jaar waarin deze zijn gerealiseerd. Verliezen worden in aanmerking genomen in het jaar waarin deze voorzienbaar zijn.

Zuidelijke Rekenkamer te Eindhoven

Financiële baten en lasten

De financiële baten en lasten betreffen van derden ontvangen (te ontvangen) en aan derden betaalde (te betalen) interest.

Toelichting op de balans per 31 december 2014

Activa

Vlottende activa

Vorderingen

Overige vorderingen en overlopende activa

	<u>31-12-2014</u>	<u>31-12-2013</u>
	€	€
Nog te ontvangen van de Provincie Limburg	14.295	-
Nog te ontvangen van de Provincie Noord-Brabant	14.294	-
Nog te ontvangen rente	164	-
Nog te ontvangen gelden provincie Noord-Brabant	-	25.631
	<u>28.753</u>	<u>25.631</u>

De nog te ontvangen gelden provincie Noord-Brabant betreffen gelden die door de kassier, Provincie Noord-Brabant, worden beheerd.

Liquide middelen

	<u>31-12-2014</u>	<u>31-12-2013</u>
	€	€
ABN AMRO Bank rekening-courant	65.045	-
ABN AMRO Bank deposito	100.436	-
	<u>165.481</u>	<u>-</u>

Passiva

Eigen vermogen

	<i>Algemene reserve</i>
	€
Stand per 1 januari 2014	-
Mutatie boekjaar	30.000
Stand per 31 december 2014	<u>30.000</u>

Vanaf 2014 is er wijziging op de Gemeenschappelijke Regeling Zuidelijke Rekenkamer Noord-Brabant en Limburg van toepassing. Op basis van artikel 8 lid 7 en 8 van deze regelgeving is gesteld dat de Zuidelijke Rekenkamer ten behoeve van de uitvoering van haar taak, een reserve ter grootte van maximaal 5% van de jaarlijkse bijdrage mag aanhouden. De reserve wordt gevormd of aangevuld uit overschotten van de bijdragen in voorgaande jaren tot het maximale percentage van de jaarlijkse bijdrage.

Een overschot boven het hiervoor genoemde maximum wordt in mindering gebracht op de middelen die voor het daarop volgende jaar ter beschikking worden gesteld.

Kortlopende schulden

Overige schulden en overlopende passiva

	<u>31-12-2014</u>	<u>31-12-2013</u>
	€	€
Nog te betalen kosten aan Provincie Noord-Brabant	146.096	-
Vooruitontvangen beschikbaar gestelde middelen Provincie Limburg	4.475	10.947
Vooruitontvangen beschikbaar gestelde middelen Provincie Noord-Brabant	4.474	10.947
Overige nog te betalen kosten	9.189	3.737
	<u>164.234</u>	<u>25.631</u>

De vooruitontvangen beschikbaar gestelde middelen betreft het exploitatieresultaat over 2014, na verwerking van € 30.000 naar de algemene reserves. Dit wordt op basis van de geldende regelgeving beschouwd als voorschot op de beschikbaar gestelde middelen volgend jaar.

Niet in balans opgenomen rechten en verplichtingen

Huurverplichtingen

De Zuidelijke Rekenkamer is een onderhuurovereenkomst aangegaan inzake de kantoorruimte gelegen aan de Keizersgracht 5 te Eindhoven. De huurprijs bedraagt circa € 30.500 (exclusief BTW) per jaar. De huurprijs wordt jaarlijks geïndexeerd op 1 januari overeenkomstig de wijziging van het Consumentenprijsindexcijfer, reeks Alle Huishoudens. De overeenkomst is aangegaan voor de duur van 3 jaar, ingaande op 1 januari 2005 en lopende tot en met 31 december 2007. Na het verstrijken van deze periode loopt de huurovereenkomst door van jaar tot jaar, met inachtneming van een opzegtermijn van 6 maanden. De huur is opgezegd met ingang van 1 januari 2015, en tijdelijk doorgehuurd tot 1 juli 2015.

Toelichting op de exploitatierekening over 2014

Bijdragen provincies

	<u>2014</u>	<u>2013</u>
	€	€
Bijdragen provincie Noord-Brabant	300.000	300.000
Bijdragen provincie Limburg	300.000	300.000
	<u>600.000</u>	<u>600.000</u>

Bureau

Salariskosten bureau (inclusief werkgeversdeel)	383.009	389.315
Reis- en verblijfskosten bureau	16.138	26.240
Opleiding/training	2.195	495
	<u>401.342</u>	<u>416.050</u>

Gemiddeld aantal werknemers

Gedurende het jaar 2014 waren gemiddeld 4,2 werknemers in dienst op basis van een volledig dienstverband (2013: 4,2).

Bezoldiging topfunctionarissen op grond van dienstbetrekking

Per 1 januari 2013 is de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (verder: WNT) in werking getreden. De leden van het bestuur en de directeur-secretaris worden op grond van deze wet gezien als topfunctionaris. In het kader van de WNT worden de volgende gegevens gemeld:

Naam	Functie	Duur omvang in boekjaren	Bezoldiging 2014	Bezoldiging 2013
L. Markesteijn	Bestuursvoorzitter	1-1-2013 t/m 31-12-2014	€ 20.331	€ 20.236
J.C. van Dalen	Bestuurslid	1-1-2013 t/m 7-2-2014	€ 1.830	€ 11.104
Th.O.J. Lucardie	Bestuurslid	1-1-2013 t/m 31-12-2014	€ 10.852	€ 10.801
M.J.M. Vermeulen	Bestuurslid	7-2-2014 t/m 31-12-2014	€ 9.043	€ -
P.W.M. de Kroon	Directeur-secretaris	1-1-2013 t/m 31-12-2014	€ 129.957	€ 130.299

Overige kosten

	<u>2014</u>	<u>2013</u>
	€	€
Inhuur	45.526	42.616
Huisvestingskosten	40.255	45.242
Bestuur	45.624	46.739
Publiciteit	5.401	3.684
Kantoorkosten	20.616	20.703
Overige kosten	2.887	3.073
	<u>160.309</u>	<u>162.057</u>

Zuidelijke Rekenkamer te Eindhoven

Inhuur

	<u>2014</u>	<u>2013</u>
	€	€
Externe inhuur voor projecten	33.672	32.770
Personeel en diensten van derden	11.854	9.846
	<u>45.526</u>	<u>42.616</u>

Huisvestingskosten

Huur	30.390	29.561
Servicekosten	9.865	15.681
	<u>40.255</u>	<u>45.242</u>

De huur is berekend als éénvierde van de in het onderhuurcontract opgenomen totale huurprijs per jaar, aangezien de Rekenkamer slechts éénvierde deel van de totale onderverhuurde verdieping onderhuurt. Het overige deel van de huurprijs valt ten laste van de andere onderhuurder.

Bestuur

	<u>2014</u>	<u>2013</u>
	€	€
Vergoedingen bestuur	42.056	42.140
Reis- en verblijfskosten bestuur	2.937	4.179
Overige kosten bestuur	631	420
	<u>45.624</u>	<u>46.739</u>

Publiciteit

ICT voorzieningen	3.354	1.165
Drukwerk rapporten	1.526	2.519
Website	475	-
Overige publiciteitskosten	46	-
	<u>5.401</u>	<u>3.684</u>

Kantoorkosten

Automatisering	17.000	17.000
Kantoorbenodigdheden	2.127	535
Kosten bedrijfsvoering	1.468	-
Overige kantoorkosten	21	3.168
	<u>20.616</u>	<u>20.703</u>

Overige kosten

Diverse overige kosten	2.012	2.064
Vergaderkosten	875	1.009
	<u>2.887</u>	<u>3.073</u>

Zuidelijke Rekenkamer te Eindhoven

Rentebaten en soortgelijke opbrengsten

	<u>2014</u>	<u>2013</u>
Bankrente	€ 600	€ -

Eindhoven, 13 maart 2015

w.g. Drs. L. Markensteyn
Voorzitter

w.g. Drs. P.W.M. de Kroon
Directeur-secretaris

Overige gegevens

Bestemming van het resultaat

Aan het bestuur van de Zuidelijke Rekenkamer zal worden voorgesteld, conform nieuwe wet- en regelgeving, een reserve aan te houden ter grootte van maximaal 5% van de jaarlijkse bijdrage. In 2014 bedraagt dit € 30.000. Daarnaast zal conform de gemeenschappelijke regeling, het overige resultaat ad € 8.949 aan worden gemerkt als voorschot op de beschikbaar gestelde middelen 2015. Dit bedrag heeft voor 50% (€ 4.475) betrekking op Provincie Limburg en voor 50% (€ 4.474) op Provincie Noord-Brabant. Dit voorstel is reeds in de jaarrekening verwerkt.

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: Het bestuur van de Zuidelijke Rekenkamer

Verklaring betreffende de jaarrekening

Wij hebben de in dit rapport opgenomen jaarrekening 2014 van de Zuidelijke Rekenkamer te Eindhoven gecontroleerd. Deze jaarrekening bestaat uit de balans per 31 december 2014 en de exploitatierekening over 2014 met de toelichting, waarin zijn opgenomen een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

Verantwoordelijkheid van het bestuur

Het bestuur van de Zuidelijke Rekenkamer is verantwoordelijk voor het opmaken van de jaarrekening die het vermogen en het resultaat getrouw dient weer te geven, in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten en de Beleidsregels toepassing Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT), alsmede voor het opstellen van het jaarverslag in overeenstemming met de van toepassing zijnde wet- en regelgeving, besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten.

Het bestuur van de Zuidelijke Rekenkamer is tevens verantwoordelijk voor de financiële rechtmatigheid van de in de jaarrekening verantwoorde baten, lasten en balansmutaties. Dit houdt in dat deze bedragen in overeenstemming dienen te zijn met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen zoals opgenomen in het Besluit accountantscontrole provincies en gemeenten en het Controleprotocol WNT van de Beleidsregels toepassing WNT.

Het bestuur is voorts verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing als het noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

Verantwoordelijkheid van de accountant

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel over de jaarrekening op basis van onze controle, als bedoeld in artikel 217, tweede lid van de Provinciewet. Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole provincies en gemeenten en de Beleidsregels toepassing WNT, inclusief het Controleprotocol WNT. Dit vereist dat wij voldoen aan de voor ons geldende ethische voorschriften en dat wij onze controle zodanig plannen en uitvoeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat.

Een controle omvat het uitvoeren van werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de bedragen en de toelichtingen in de jaarrekening. De geselecteerde werkzaamheden zijn afhankelijk van de door de accountant toegepaste oordeelsvorming, met inbegrip van het inschatten van de risico's dat de jaarrekening een afwijking van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten.

Bij het maken van deze risico-inschattingen neemt de accountant de interne beheersing in aanmerking die relevant is voor het opmaken van de jaarrekening en voor het getrouwe beeld daarvan alsmede in het kader van de financiële rechtmatigheid voor de naleving van dit relevante wet- en regelgeving, gericht op het opzetten van controlewerkzaamheden die passend zijn in de omstandigheden. Deze risico-inschattingen hebben echter niet tot doel een oordeel tot uitdrukking te brengen over de effectiviteit van de interne beheersing van de Zuidelijke Rekenkamer. Een controle omvat tevens het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en van de redelijkheid van de door het bestuur van de entiteit gemaakte schattingen, alsmede een evaluatie van het algehele beeld van de jaarrekening.

De bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie bedraagt voor fouten 1% en voor onzekerheden 3% van de totale lasten zoals opgenomen in het Besluit accountantscontrole provincies en gemeenten en het Controleprotocol WNT van de Beleidsregels toepassing WNT.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is om een onderbouwing voor ons oordeel te bieden.

Oordeel betreffende de jaarrekening

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en samenstelling van het vermogen van de Zuidelijke Rekenkamer per 31 december 2014 en van het resultaat over 2014 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten en de Beleidsregels toepassing Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT).

Voorts zijn wij van oordeel dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten, lasten en balansmutaties over 2014 in alle van materieel belang zijnde aspecten voldoen aan de eisen van financiële rechtmatigheid. Dit houdt in dat de bedragen in overeenstemming zijn met de begroting en met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen zoals opgenomen in het Besluit accountantscontrole Provincies en Gemeenten.

Verklaring betreffende overige bij of krachtens de wet gestelde eisen

Ingevolge artikel 217 lid 3 van de provinciewet vermelden wij dat ons geen tekortkomingen zijn gebleken naar aanleiding van het onderzoek of het jaarverslag, voor zover wij dat kunnen beoordelen, overeenkomstig de van toepassing zijnde wet- en regelgeving, besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten, is opgesteld. Tevens vermelden wij dat het jaarverslag, voor zover wij dat kunnen beoordelen, verenigbaar is met de jaarrekening.

Eindhoven, 13 maart 2015

BDO Audit & Assurance B.V.
namens deze,

w.g. S.C.P.W. Prudon RA MFSME